

100%

NYNÄSHAMN

VARDAGSLYX
& lite flärd

ENTUSIASTER
HAR SKOJ PÅ
KLASSISK HOJ

*Mustigt säsongsknäck
bär frukt i Kängsta*

SKOLSTART ÄVEN FÖR VOVVAR

*Nu fylls
ÄNTLIGEN
evenemangs-
kalendern*

Nybyggare

I STADEN VID HAVET

NYNÄSHAMN ÄR FRAMTIDEN!

Det börjar bli dags att summera den gångna sommarsäsongen i Nynäshamn. Även om all statistik över antalet besöksnätter och turister i kommunen inte är helt färdigräknad ännu, kan man konstatera att trenden går i positiv riktning. Besökstalen pekar uppåt, hotellen har varit välfyllda och båtgesterna i hamnen i nivå med ett normalår. Många nyblivna båtägare och en fortsatt stark hemester-trend är några förklaringar, men även att utländska turister åter börjar hitta tillbaka. Så också några kryssningsfartyg som ankrat upp på fjärden igen. Mot slutet av sommaren tilläts de ombordvarande till och med gå iland för att kryssa runt lite ute på stan – en syn som varit saknad.

Sommaren närmar sig sitt slut, skolorna är igång igen och de som jobbar går tillbaka till sina arbeten. Det senare är förstås en sanning med modifiering. Alla av oss går inte alls tillbaka, åtminstone inte till den ordinarie arbetsplatsen. Istället är det hemarbete som gäller ytterligare en tid framöver för många. För pendlarkommunen Nynäshamn kan det rent av vara positivt. Förr eller senare leder behovet av att träffa andra människor till ett restaurangbesök, en kulturupplevelse eller lust till något extra inköp på hemmaplan. Istället för att dra norrut över dagen blir många kvar och bidrar till mer liv och rörelse i vardagen.

Ingen vet hur våra framtida arbetsmönster ser ut. Kanske kommer de som har möjlighet att fortsätta jobba hemifrån. Men behovet av interaktion och samvaro mellan människor är konstant och som en ersättning till kollegorna på arbetsplatsen kan det uppstå en efterfrågan på fler lokala träffpunkter för att mötas, inspireras och umgås. Fikarastens betydelse är inte att förakta...

Som ett led av den nya tillvaron väljer allt fler att lämna storstadens larm för ett fridfullare liv på behagligt avstånd. Här ligger Nynäshamn helt rätt, både geografiskt och i tiden. Det har märkts tydligt på inflyttningstalen det senaste året. Till hus- och lägenhetsvisningarna kommer allt oftare spekulanter från Stockholmsområdet som vill sätta bo i våra trakter. Vi förstår dem. Här finns det som behövs för en variationsrik livsstil, aktiv - men i ett lugnare tempo och med närhet till hav och natur.

Nynäshamn har framtiden för sig – till 100%!

Niclas Axelson & Paulin Sunesson

Inför pressläggningen passar vi på att ta en sensommarfika på Lövhamnen njuter en stund i solskenet!

INNEHÅLL

Årets skörd blir hållbar i musteri	4
Hussar & mattar skolas i hundgöra	8
Stolpe-in när arkitekten ritade sitt drömhus	12
Sjömanskyrkan rotar sig i prästgården	20
Driftiga Ivana ger skönheten ett lyft	24
Liljehammar om musiklivet förr och nu	28
Entusiaster laddar för ny mopedturné	29
Mumsiga bakverk flyttar in i färska lokaler	32
På gång i kalendern inför hösten	33
Korsord och sudoku	34



Välkommen in och välj bland alla våra tyger, färdigsyddas gardiner & solskydd.

Vi erbjuder bl a också:

- Uppsättning gardinstänger/skenor
- Solskydd, t ex lamell- & rullgardiner
- Gardinsömnad efter dina önskemål
- Gratis konsultation och mätning
- Även lampor, prylar & presenter

Din heminredningsbutik
Tygmans

Upptäck vår nya webbshop på tygmans.se



Nu har vi även
GARNER för brodyr
och stickning!

Mån-fre kl 10-18 • Lördag kl 10-15
Sista söndagen varje månad 11-15
Vår butik finns på **Centralgatan 6**
nära kyrkan i Nynäshamns centrum
Tel. 08-520 109 30 • tygmans.se

Vi tar hand om ditt hår!

Boka tid redan idag

Välkommen till oss på Nynäsvägen 32

Elinas
SALONG



Elina Välimäki
070-099 99 42



Tuula Forsius
072-307 22 96



Josipa Kaurinovic
070-755 97 61

Håll utkik efter vårt
KAMPANJBLAD
som läggs ut på
xlbygg.se vecka 37
[mitten av sept.]

Vi hjälper dig med höstens byggprojekt!

Är du proffsbyggare eller "gör-det-självare" så har du kommit rätt!
Här finns det mesta du behöver inom bygg, järn, trädgård, färg m m.
Välkommen in till oss i höst - vi är uppe med tuppen alla vardagar!

Vardagar kl 06.30-18.00
Lördagar kl 09.00-14.00

XL-BYGG NYNÄSHAMN
Hammarhagsvägen 16
Tel 08-520 174 75
www.xlbygg.se/nynashamn

XL BYGG
En riktig bygghandel

BLI VIP-KUND

20 %
på all färg
från Nordsjö

10 %
På material
& Övrig färg*

**Pris-
garanti**
på tapeter!

*Gäller ej på redan tokbilliga produkter

Nordsjö Nynäshamn
Konsul Johnsons Väg 6

08-524 201 11

Mån-Fre 06:30 - 18:00

Lör 10:00 - 14:00



Nordsjö Idé&Design

Riktig hjälp. Riktig kunskap.

Äppel, päppel, piron, päron...

Så blir årets fruktskörd en hållbar must



Nu börjar det bli dags att ta hand om årets goda och förhoppningsvis rikliga äppelskörd. Istället för att frukten slängs bort, eller blir liggande och i värsta fall lockar in vildsvinen i våra trädgårdar, är det läge att ta tillvara på den stora rikedomen.

Kan man inte förtära allt själv, finns det säkert någon annan som blir glad av att få den. Det som inte äts direkt, går åt till hemgjord äppelpaj eller eget mos, kan med fördel lämnas in till ett lokalt musterier där frukten istället omvandlas till en god och hållbar dryck att njuta av under hela det kommande året.

På Kängsta musterier i Ösmo har årets säsong precis inletts. Elin Carlsson och Steven Glavas startade verksamheten i fjol, efter

att ha byggt om det stora garaget hemma på gården till en liten maskinpark för förädling av naturens goda resurser.

Hit till musteriet kommer man genom att svänga av från gamla 73:an, in genom den vackra allén som leder upp mot Ogesta gård. Ett litet stycke längre fram längs vägen ligger Kängsta och skyltar visar vägen fram till musteriet. Här är Elin uppväxt på föräldragården som ligger granne med det egna huset. Paret träffades i Kalifornien, som Steven kommer ifrån och dit Elin rest för att studera på 1990-talet. Efter ett tiotal år i USA gick flyttlasset till Sverige och det då nybyggda timmerhuset hemma i Kängsta.

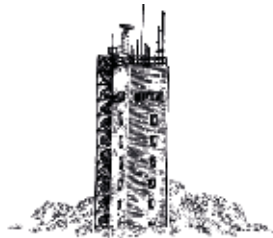
På senare år har det blivit allt vanligare att anlita ett musterier för att ta hand om våra svenska äpplen och ett ganska stort antal

LANDSORT & HELDAG

NU MÖJLIGT - VI KÖR ER HEM

Besök Erstabatteriet i Norrhamn och upplev kalla krigets fasor, ta en promenad till byn och njut av en lunch. Besök fyren och Storhamn eller slappna av på klipporna. Avsluta dagen på en av öns två matställen! Puben Saltboden nere i lotshamnen eller restaurang Svedtiljas där ni kan ta en drink och avnjuta en god måltid, med utsikt över inloppet mot Södertälje i Stockholms yttersta skärgård. Ni kan även börja middagen med ett glas champagne högst upp i Lotstornet.

Sedan tar båten er hem kl 21.30



LOTSTORNET

LOGI & RESTAURANG SVEDTILJAS

KONFERENS - EVENEMANG
JULBORD

BÅTTAXI

Nynäshamn - Torö eller vart ni vill åka, vi kör er hem.

Finns också möjlighet till utflykt i skärgården eller salsafari i närområdet

070 542 80 48

GÄSTHAMN PÅ NORRA ÖN

Förtöj över dagen eller natten går bra att förboka

070 219 01 18



www.g-mo.se - info@g-mo.se - 070 219 90 90 eller följ oss på Facebook - Instagram

Personlig och engagerad förvaltning – bara en uppkoppling bort

Med entusiasm för bostadsrättsföreningar erbjuder vi er styrelse hjälp med mer än bara ekonomi. Våra kompetenta, uppdaterade ekonomer och administratörer underlättar ert uppdrag och hjälper er att fatta kloka beslut som ger styrelsen möjlighet att fokusera på andra viktiga frågor. Vi tillhandahåller användarvänliga molnbaserade lösningar från innovativa programleverantörer för att leverera våra tjänster transparent, smidigt och säkert.

brfekonomen

BOSTADSRÄTTSFÖRVALTNING

Fredsgatan 13 i Nynäshamn | info@brfekonomen.se | 08-588 85 740 | www.brfekonomen.se



PASSA PÅ ATT BLI LITE GRÖNARE!



Välkommen till ett rike fyllt av grönska!

I vår nya butik på Fredsgatan 9 i Nynäshamns centrum hittar du ett spännande och varierat sortiment med något för alla smaker. Precis som tidigare kan du även handla online.

GRÖNVÄXTRIKET



FREDSGATAN 9, NYNÄSHAMN | TEL. 08-551 08 443
GRONVAXTRIKET.SE | gronvaxtriket
ÖPPET ALLA DAGAR | ÄVEN SÖNDAGAR KL 11-15

KUPONERBJUDANDE - KLIPP UT & TA MED!

TA 3 - BETALA 2 GRÖNA KRUKVÄXTER

Den billigaste växten på köpet. Gäller en gång per kund med kupong i Grönväxtrikets butik t o m 3/10 2021 men inte på egenodlade växter eller redan nedsatta priser.



Allra först synas frukten som lämnats in så att eventuell ruten frukt kan plockas bort. Därefter får den godkända skörden ett bad och tvättas ren i sköljkar.



Efter tvätten krossas frukten och går sedan genom fyra pressar i maskinen. Slaggprodukterna separeras i en egen behållare och saften pumpas vidare till tanken för pastörisering. Där hettas den upp till 80 grader för att få lång hållbarhet.



"An apple a day, keeps the doctor away"



Nu är musten redo att tappas. På Kängsta mustereri används trelitersförpackningar i form av "bag-in-box".



Slutligen etiketteras boxen och är färdig för avhämtning. Hela processen tar cirka 15 till 20 minuter beroende på mängden frukt som ska pressas.



anläggningar för ändamålet har dykt upp på många platser runt om i landet. Paret Carlsson/Glavas var eniga om att det saknades ett musterier i våra trakter.

– Vi tycker båda att det är viktigt att ta vara på det som finns och det är så många som har tillgång till egna äpplen och päron hemma i sina trädgårdar, säger Elin.

– Och vi vill göra det på ett hållbart sätt, tillägger Steven.

De började intressera sig för processen med att musta frukt, gjorde studiebesök hos andra redan etablerade musterier och läste på om hur allt fungerar. De olika delarna som behövdes för att komma igång köptes in och Steven började bygga med stor entusiasm. Han är utbildad biolog och har under sina år i Sverige bland annat jobbat på Folkhälsomyndigheten. Idag driver han egen konsultverksamhet i branschen och vid sidan av sina uppdrag där lägger han mycket tid på att lära sig mer om och utveckla musteriet. Elin har ett heltidsjobb som ekonom i grannkommunen Haninge, något hon också har nytta av när det gäller räkenskaper och planering i den egna verksamheten.

Så hur fungerar det i praktiken? Jo, om man lyckas samla ihop åtminstone runt 25 kg äpplen eller päron, vilket motsvarar ungefär tre normalstora papperskassar (typ de som finns att köpa i livsmedelsbutikerna) är det bara att boka en tid, helst via hemsidan eller på telefon. Åker man hit på måfå kan det ta lite längre tid, men det går alltid att chansa på en ledig slot under öppet-tiderna. Ju mer frukt som samlats ihop, ju viktigare att förboka. Och det där med papperskassar är värt att upprepa. Använd gärna dubbla, så att botten håller hela vägen. Plastpåsar är inget bra alternativ, för då finns risk att frukten ruttnar snabbare och inte går att använda.

Väl på plats hos musteriet är det dags att påbörja processen. Här synas först den inlämnade frukten och eventuellt övermogen, möjlig eller skadad plockas bort manuellt. De med mindre stötskador eller fula skal går bra att använda. På hösten är mogna äpplen som fått bruna kärnor att föredra eftersom de då ger en godare must, medan sommarfrukten tvärtom är bättre att plocka lite tidigare i mognadsfasen.

Efter den okulära besiktningen hålls frukten ner i ett sköljkar för att tvättas, därefter tar maskinerna över och ljudnivån höjs i lokalen. Den krossas, pressas, separeras och pastöriseras för att slutligen tappas upp i treliters bag in box-förpackningar. Alltsammans tar en kvart ungefär för de tre fyllda kassarna, sedan är det bara att bära med sig den nypressade musten hem och njuta av den egna frukten för en lång tid framåt. Tack vare pastöriseringen, eller upphettningen, blir musten hållbar i oöppnad förpackning i ett helt år framåt och väl öppnad klarar den ungefär en månad i kylan. Vill man istället använda råsaften från äpplena för att göra till exempel egen vinäger, vin eller cider går det också att ordna. Den håller sig då 3-4 dagar i kylskåpet, men går också att frysa. Skal- och kärnhusesterna från processen blir utmärkt kompost men kan också fungera som hönsfoder. Inget behöver gå till spillo...

25 kilo äpplen ger, beroende på sort och storlek, ungefär hälften antal liter färdig pastöriserad must. För dessa 12 liter betalar man 300 kronor (75 kronor per trelitersförpackning) hos Kängsta musterier.

”An apple a day, keeps the doctor away” är en gammal devis som hörs emellanåt. Själva dricker paret åtminstone varsitt glas av egenproducerad äppelmust varje morgon till frukosten. Kan månnatro äppelexperterna ge något tips på sorter som är bättre än andra och ger den godast musten?

– Min favorit är Alice, säger Steven. Den har en rödare saft och är lite sötare i smaken. Några andra är Ingrid Marie och Transparente Blanche, fortsätter han.

– Välj helst ett äpple du själv tycker smakar bra, flikar Elin in.

– Om du tycker att äpplet är gott gillar du även musten! Och det går också med fördel att blanda olika sorter för att få en god must.

Säsongen på Kängsta musterier pågår från slutet av augusti till omkring Alla Helgons-helgen i början av november. Beroende på hur årets äppelskörd blir räknar de med att hålla öppet från torsdag till söndag varje vecka under perioden. Kunderna kommer främst från Nynäshamns kommun och södra Stockholmsområdet.

– I september och oktober hoppas vi förstås få som mest att göra, säger Elin och tar en slurk från glaset med den alldeles nypressade juicen.

*”Vi vill göra
det på ett
hållbart sätt”*

ÄPPLET FIRAS I SEPTEMBER

Det svenska äpplet har fått en alldeles egen dag att skryta med. För att hylla det lite extra tog organisationen Svensk Trädgård initiativet till en riksomfattande temadag 2016, och sedan dess ordnas olika aktiviteter runt om i landet för att öka intresset och kunskapen om svenska äpplen samt skötsel av våra fruktträd. I år infaller Äpplets dag lördagen den 25 september, och även i våra trakter kommer det att firas lite extra.

Hos Ösmo Plantshop blir det inte mindre än två dagar med aktiviteter på temat ”Älskade äpplen”, helgen 25-26 september. Trädgårdsmästaren Gerald Deckart kommer under söndagen att bjuda på en föreläsning om beskärning av fruktträd och en jordexpert ger råd och svarar på frågor om ämnet. Dessutom erbjuds ponnyridning och ansiktsmålning för barnen och trädgårdscaféets meny kommer dagarna till ära att vara inspirerat av äpplets möjligheter.

På plats hos plantshopen finns också det lokala företaget Kängsta musterier, som ni kanske nyss har läst om här ovan.





NYNÄSHAMNS
BRUKSHUNDSKLUBB

Pigg 80-åring som växer

TEXT & FOTO SOLVEIG SIGRISDOTTER THÖRNBLOM

I år fyller Nynäshamns brukshundsklubb 80 år och det kommer att firas med kalas. Den anrika brukshundsklubben har inte bara funnits i många år. Klubben växer också, både vad gäller antalet medlemmar och när det gäller verksamheten. Intresset för att gå på kurser med sin hund ökar och även utbudet av kurser att välja mellan.

Jo, det är jättesvårt att skriva en artikel om någonting utan att den även kommer att handla en aning om pandemin. Farsoten har verkligen påverkat oss alla, mer eller mindre. Och den har faktiskt påverkat människor, företag, organisationer och föreningar på de mest olika sätt. En del verksamheter har till och med gått bättre eller utvecklats i positiv riktning som en följd av pandemin. Ett sådant exempel är Nynäshamns brukshundsklubb. Det har uppmärksammats på flera håll, att allt fler väljer att skaffa hund. När människor har arbetat hemifrån i större utsträckning, och att resa utomlands blev omöjligt, ja då såg många möjligheten att skaffa sig en liten valp. Tyvärr var det en del som "hoppade i galen tunna" och nu vill bli av med sin lilla krabat (som en direkt följd av lättade restriktioner, kan man tro), men många har också blivit "hundbitna" och tar sin nya roll som husse eller matte på största allvar.

– I dag har vi 330 medlemmar, berättar Maria Gabrielson, ordförande för Nynäshamns brukshundsklubb. Det är fler än vi varit tidigare.

Vi träffas en tisdag förmiddag i klubbhuset och där är full aktivitet, trots vardag och trots tidpunkt.

– Vi är ett gäng som tränar specialsök, berättar Maria Gabrielson och visar upp en röd topp av gummi, en röd Kong, som är en viktig del av sökträningen för hundarna.

Det var tydligen norrmännen som först började att använda röd Kong (Kong är varumärket på leksaken). Gummigrejen finns i flera färger, men det är just den röda gummiblandningen som tycks vara bäst att träna hundarna på. Man klipper leksaken i små bitar, och så småningom pyttesmå. Dessa "pluttar" göms på olika ställen, ute eller inne, och sedan får föraren och hunden leta reda på dem. Gummipluttarna är ett förstadium till det som sedan ska bli hundens specialområde. Efter hand som hunden kan det där med röd Kong, kontaminerar man gummibiten med den doft som hunden ska söka efter (sprängämnen, kroppsvätskor eller något annat). Allt går ut på att ta vara på hundens vilja till arbete, jaktinstinkt och inte minst belöningen. Den kan vara en favoritboll, eller en godisbit. Man idkar byteshandel med hunden helt enkelt.



*Nynäshamns
brukshundsklubbs
ordförande Maria
Gabrielsson och
schäfern Byling.*

FOTO NATALIA GOLEBIEWSKI

– Det är bäst att understryka att det bara är röd Kong vi tränar specialsökhundar på, så att ingen tror att vi letar lik och narkotika när vi tränar, säger Maria Gabrielsson.

Många är som sagt intresserade av att gå kurser med sina hundar. Allt ifrån valpkurser till fortsättning med vardagslydnad och så småningom kanske mer avancerade uppgifter för hunden. Det finns nästan ingen borte gräns för vad man kan lära en hund. Deras nos gör dem ytterst lämpade att utnyttja för att hitta saker. Eller människor. Eller sjukdomar. En hund kan lära sig att varna sin förare för ett annalkande epilepsianfall, för lågt blodsocker eller till och med förmedla att en människa har cancer.

Hunden används också inom polisen, kriminalvården, militären och tullen, där det finns flera användningsområden. På senare tid har också intresset för så kallade terapihundar ökat. Hundar som hjälper barn med neuropsykiatrisk problematik att klara vardagen, eller hundar som besöker demensboenden och hjälper till att ge de drabbade litet minnen tillbaka och närhet för en stund.



*Schäfern Gordon
tränar med husse.*



*Lilla sheltien Diego
har jobbat upp sig
och börjar bli bra
på det där med sök.*



*Schäfern Hela gör en tydlig
markering och visar oss att hon
har hittat det vi söker.*

– En ny grej som är på gång är att man ska kunna bygga sin egen kurs, säger Maria Gabrielsson.

– Idén är inte sjösnatt än, men tanken är att man som hundägare redan från början ska kunna leda in hunden på det område som man så småningom vill använda den inom.

Man är alltid välkommen att titta på när det hålls kurs, även om man inte deltar. Att ta sin egen hund med sig då kräver att den är så pass disciplinerad att den kan sitta med på håll och vara tyst. Det finns en del fasta hållpunkter varje vecka, bland annat är skotträning på onsdagar, vid 18-tiden. Då kan den som vill dyka upp med sin hund och få hjälp att vänja hunden vid skott; en nödvändighet för blivande jakthundar inte minst.

Många kurser har redan dragit igång, men det kan finnas platser kvar till några av kurserna. Populära kurser är agility (en slags hinderbana för hunden), nose work, specialsök, rallylydnad, valpkurser och vardagslydnad. Det är bara att höra av sig till klubben och fråga om intresse finns av att prova på. För att se vilka kurser som erbjuds, och om det finns platser kvar, gå in på nbk.nynasbk.com.

STATISTIK FRÅN 2016 TILL 2021: STARK PRISUTVECKLING PÅ VILLOR I NYNÄSHAMN

Bostadsmarknaden är rekordhet just nu, inte minst för villor. Men hur ser det ut på längre sikt?

Fastighetsbyrån har, utifrån siffror från Mäklarstatistik, kartlagt hur villapriserna förändrats de senaste fem åren.

I genomsnitt har priserna på villor i Nynäshamn ökat med hela 23 procent.

Värdeökningen sett till kronor är i snitt 791 867 kronor, där villaägare i kommunen har "tjänat" över 430 kronor om dagen i värdeökning.

Med hjälp av statistik från Svensk Mäklarstatistik har Fastighetsbyrån sammanställt hur priserna på villor i Sverige utvecklats de senaste fem åren, mellan 2016 och 2021, samt utvecklingen under det gångna årets heta marknad.

– *Prisökningen på villor de senaste tolv månaderna är extrem och står för hälften av hela värdeökningen på fem år. Pandemin har gjort att fler vill bo större, kunna arbeta hemma och ha en egen trädgård,* säger Krister Florin, franchisetagare och fastighetsmäklare för Fastighetsbyrån.

– *Vi har under en längre tid sett att många av alla villaköparna är par som kommer från Stockholms innerstad och närförorter. De vill ut till lugnet i Nynäshamn med närheten till vattnet, men samtidigt behålla närheten till stan. Det här har accelererat än mer under pandemin, då de också har fått bra betalt för sina lägenheter. Detta i kombination med viljan att lägga en större del av sin inkomst på boendet samt ett lågt utbud på villamarknaden har drivit upp prisbilden ytterligare,* säger Jasmine Ståhl, som också är franchisetagare och fastighetsmäklare på Fastighetsbyrån Nynäshamn.



Krister Florin, franchisetagare och fastighetsmäklare.



Jasmine Ståhl, franchisetagare och fastighetsmäklare.

SÖNDAG DEN 12 SEPTEMBER: SÄLJSTART FÖR NYA PANORAMA NYNÄSHAMN

Välkommen till Nynäshamns bästa utsikt!

På en unik plats högt belägen på Höjdgatan planerar byggföretaget RO Properties för ett 10-våningshus med 36 bostadsrätter i olika storlekar. Samtliga kommer att ha generös balkong eller terrass och många av dem fri panoramavvy över skärgården.

Vi på Fastighetsbyrån Nynäshamn har nu glädjen att förmedla försäljningen av de nya lägenheterna i Panorama – stadens nya landmärke.

Panorama är beläget högst upp på Höjdgatan. Det är ett unikt läge i Nynäshamn. Bostadskvarteret ligger avskilt och naturnära, men med stadskärnan alldeles runt hörnet. Här finner du ro och kan enkelt ta del av allt det bästa med Nynäshamn. Du har alltid nära hem.

Bostadshusen har utvecklats med hänsyn till dess unika plats. Huskropparna har en varm träfasad som smälter väl in i den omgivande naturen och den befintliga hållmarken.

Camilla Martinsson på Fastighetsbyrån i Nynäshamn är säljkoordinator för projektet. Hon ser fram emot att jobba med Panorama och ha en aktiv roll när Nynäshamns nya landmärke tar form.

– *Panorama är ett fantastiskt genomtänkt koncept-boende! Läget, utsikten, omgivningen, den levande bostadsgården och alla bekvämligheter gör det till ett unikt boende på många sätt. Att få vara en del av projektet är otroligt roligt.*

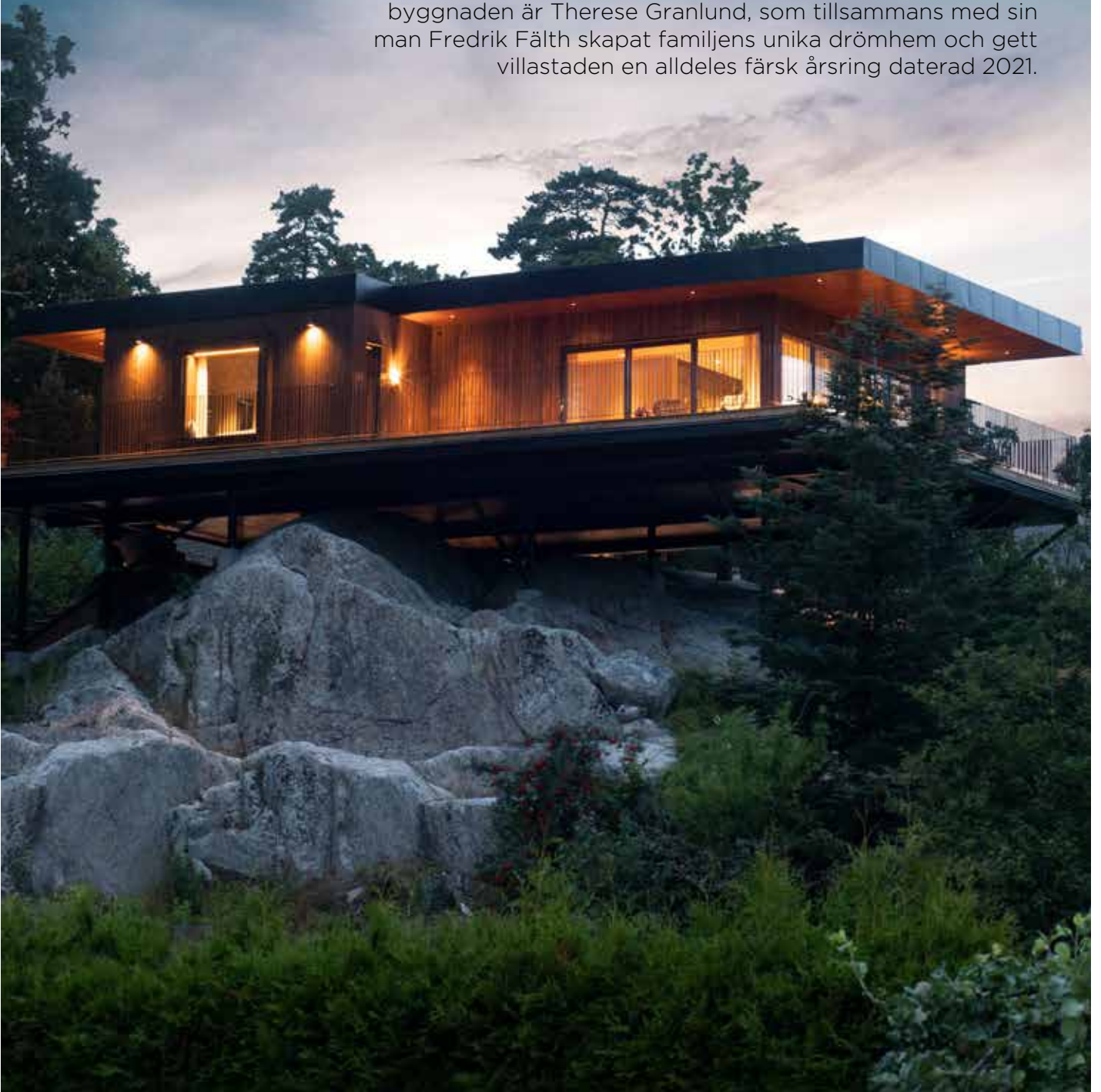
– *Söndag 12 september inleds den digitala försäljningen. Välkommen att höra av dig i förväg till oss på kontoret i Nynäshamn för information och länk till köpanmälan, hälsar Camilla och teamet på Fastighetsbyrån.*

Läs även mer på panoramanynashamn.se



BALANSAKT PÅ BERGET

Många som passerat platsen har säkert noterat den nya huskroppen som sedan knappt ett år tillbaka tagit form och liksom balanserar uppe på bergstoppen – med sin passande adress vid Klippgatan i Nynäshamn. Som en modern trädkoja, eller kanske ett örnnäste, ger villan illusionen av att sväva från sin position högt bland trädtopparna. Arkitekten bakom byggnaden är Therese Granlund, som tillsammans med sin man Fredrik Fälth skapat familjens unika drömhjem och gett villastaden en alldeles färsk årsring daterad 2021.



Tre år har gått sedan paret bestämde sig för att satsa på den egna villan. I den unga familjen ingår också dottern Freja, som passade på att komma till världen under byggprocessens inledande fas och har medverkat sedan start, kan man säga. Therese är till yrket inredningsarkitekt och jobbar bland annat med att utforma miljöer för hotell och restauranger, både i Sverige och internationellt. När vi träffas har hon nyligen kommit hem från ett uppdrag för ett stort resebolags räkning på Mallorca, där visionen var att "skapa semesterminnen" som hon själv uttrycker det. Men hon har länge också närt en dröm om att få rita hela hus. Så varför inte börja med det egna och få det precis så som man vill ha det?

– Som inredningsarkitekt har jag kanske tänkt lite annorlunda och ritat huset inifrån och ut.

Therese kommer ursprungligen från Örebro och Fredrik är uppväxt på västkusten. Ingen av dem hade besökt Nynäshamn tidigare i livet och hade inte heller någon vidare koll på stan. Så hur hamnade de här kan man undra?

– Jag älskar närheten till vatten och önskar att vår dotter Freja ska få växa upp i en liknande miljö som jag har fått göra, berättar Fredrik.

– Vi visste att vi ville bygga vårt eget hus och var på jakt efter tomt i en redan etablerad, uppväxt miljö med högt och avskilt läge. Och vi hittade den här i Nynäshamn, fortsätter Therese.

”Jag var ganska höjdrädd innan men nu har jag vant mig”

Det som erbjöds var en ganska svårtillgänglig skogstomt, full med diverse bråte. Den hade då varit ute till försäljningen ett tag och var ingen självklart enkel plats att bygga på. Men båda såg potentialen, så efter att ha gjort flera besök på tomten och utforskat omgivningarna slog de till.

– Man kan väl säga att vi sedan skapade en tomt av en befintlig markplätt, säger Fredrik.

Huset på Klippgatan har en speciell byggteknik som också passade utmärkt för den bergiga tomtens förutsättningar. Där står det stadigt grundat och vilar på höga järnstolpar, vilket tack vare tomrummet under huskroppen ger den svävande känslan. En fördel med byggmetoden är att man inte har behövt spränga något alls i berget och heller inte haft behov av stora mängder fyllnadsmassor. Istället har de grävt... och grävt... och grävt. Eller snarare är det

HAMMERSTA
FASTIGHETER AB

Lokaler uthyres i Ösmo och Nynäshamn

Älby ind. omr. Karminspinnarvägen 2



Verkstadslokal på 244 kvm i markplan, takhöjd 2,90 m. Lokalen är delningsbar i mindre lokaler Bra uppställningsytor

Kalvö ind. omr. Teknikervägen 1



Lokal på 172 kvm 120 kvm i markplan och 52 kvm övervåning. Övervåningen är oinredd, möjlighet att hyresgäst-anpassa.

Ring för mer information

Tel. 08-409 310 00

www.hammersta.se

NYHET!

Leah
BY
RAKEL & LEA

Vår första egna barnkollektion - i butik & webbshop



RAKEL & LEA

Smycken och klockor

Centralgatan 6, Nynäshamn • 08-520 103 51
Vard. 10-18 • Lörd. 10-15 • rakelochlea.se • Följ oss på

Fredrik kämpade på med grävarbetet för att förbereda den utmanande tomten inför bygget.



Det smäckra trähuset präglas av stilren enkelhet.

mestadels Fredrik som har gjort det, för hand med spade och med hjälp av en liten grävmaskin när det varit nödvändigt. Allt som grävts upp på den 1 650 kvadratmeter stora tomten har kunnat återanvändas till fyllnadsmassor i bygget.

Fredrik jobbar till vardags som IT-ingenjör men har det senaste året också haft ett tidskrävande sidouppdrag som byggare av det egna huset. Therese har haft lika fullt upp, inte minst med ansvar för ritningar, ekonomi och allt det praktiska som ett husbygge innebär. Det mesta av arbetet har paret utfört tillsammans, på egen hand och med hjälp av släkt och vänner. Men de har också tagit in lokala hantverkare för specialarbeten, som elektriker och plåtslagare. Ofta har de mötts av utmaningar som är nya för alla parter. Husets ovanliga konstruktion och placering har till exempel medfört att det inte gått att bygga ställningar runt det på vanligt vis. Istället har svindlande och riskabla höjdarbeten fått lov att utföras med hjälp av säkerhetsselar.

– Jag var ganska höjdrädd innan men nu har jag vant mig, säger Fredrik men ryser ändå lite åt minnet av de många gånger han hängt ut över stupkanten för att utföra något av alla jobb som krävt detta.

Både Therese och Fredrik har normalt sina arbetsplatser i Stockholm, men som så många andra har de under pandemitiden kunnat jobba hemifrån till stor del. Under hela perioden som bygget pågick hade de förmånen att få hyra ett grannhus alldeles bredvid den egna tomten.

– Det underlättade förstås mycket. Vi har kunnat vara delaktiga på nära håll i processen.

Området består av blandad bebyggelse, allt från härbren anno 1700-tal som flyttats hit från Dalarna till villor och radhus byggda genom 1900-talets olika decennier. Det var också en viktig förutsättning när Therese började skissa på bostadsbyggnaden.

– Vi ville att huset ska smälta in med hänsyn till omgivningarna och behålla så mycket som möjligt av det befintliga, som berget och många av de uppväxta träden. Det som gör platsen unik.

Själva ritandet fick ta sin tid för att allt skulle kännas rätt. Som hur solens läge påverkar under olika årstider, rummens placeringar och val av material. Parallellt pågick arbetet med att förbereda tomten. Efter något år på platsen var de redo att sätta igång med själva kronan på verket och började leta efter en leverantör för tillverkning av byggelementen. Det fanns inte så många att välja

mellan för den här speciella hustypen, men Therese fick genom en kompis tips om ett företag i Trosa, Moderna Trähus, som specialiserat sig på just så kallade stolphus. Efter dialog med dem skapades konstruktionsritningar utifrån Thereses underlag.

– Vi var säkert ganska jobbiga kunder eftersom vi ville att allt skulle bli korrekt från början och var noga med detaljerna. Men så har vi heller inte behövt ändra så mycket i efterhand, det var viktigt för slutresultatet att ligga på och vara besvärliga ibland, berättar Therese.

I oktober i fjol kom leveransen av byggelementen från företaget i Trosa, någon månad senare än planerat. En stor kran baxades in på tomten för att lyfta dem på plats. Skalet kunde resas och huset började så sakta ta form högt uppe på berget.

– Transporterna blev en större utmaning än vi räknat med, säger Fredrik.

– Enda vägen hit är uppför en smal grusbacke och under hösten blev det ganska lerigt. Dagen då hela köket skulle levereras snöade det rejält. Vägen blev alltför moddig och hal för att lastbilschauffören skulle kunna köra ända fram, så det blev bara att bära alla förpackningar och delar den sista biten in i yrvädet.

– Ett råd vi kan ge av egen erfarenhet till dem som ska bygga

”Vi ville att huset ska smälta in med hänsyn till omgivningarna”

*Tillsammans förverkligade
paret sin husdröm och nu vilar
det nya hemmet på stolpar högt
över berget.*



*På den stora altanen finns
gott om plats för umgänge...*

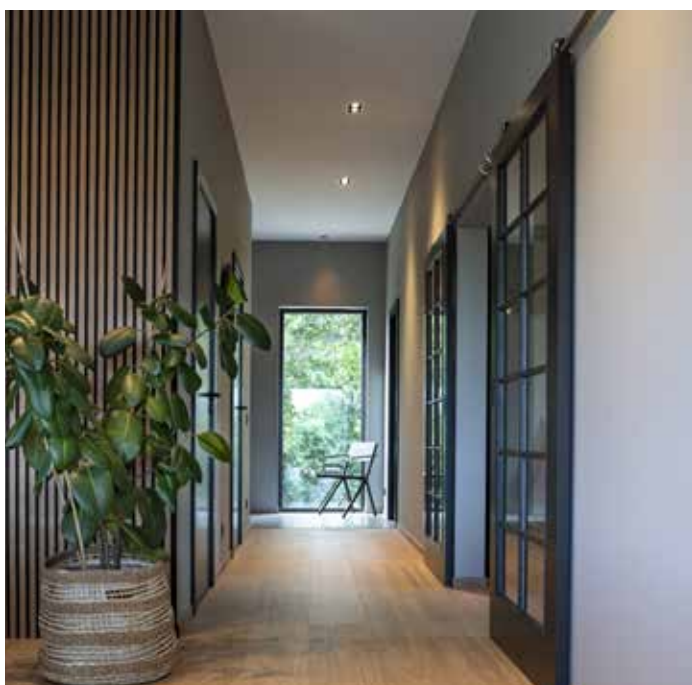


*...och lek med utsikt
över trädtopparna.*





*Som inredningsarkitekt
till yrket har Therese
ritat huset inifrån
och ut.*



**”Naturen runt omkring, som de ståtliga tallarna,
har inspirerat till färgpaletten, både inne och ute”**

hus är att försöka planera så att rätt saker görs vid rätt tidpunkt på året, att man har möjlighet att förvara byggmaterial inomhus under höst och vinter till exempel, tilläger Therese och de ler båda åt den lilla missberäkningen de själva gjorde.

I mitten av april var huset så pass klart att paret kunde flytta de få stegen från hyresfastigheten intill och in i den nya bostaden. Resultatet: 152 kvadratmeter fördelade på fem rum i ett plan, med öppna sällskapsytor, tre meters takhöjd, stora fönsterpartier och en rejält tilltagen altan som har vidunderlig utsikt över trädtoppar, havsviken och omgivande landskap.

”Vilken lampa eller vilken färg skulle tomten ha valt?”

– Sedan inflyttningen har vi fortsatt att jobba med alla detaljer och inredningen. Vi har förstås en del kvar att göra innan allt är på plats, säger Therese.

– Altanen blev klar för några veckor sedan med undertak och belysning, inflikar Fredrik med viss lättnad i rösten.

Det smäckra trähuset präglas av stilren enkelhet och det har varit viktigt för paret att det ska kännas självklart på platsen. Fasaden är laserad i en mörkbrun ton för att matcha den övriga miljön.

– Vi har satsat på klassiska material som ska hålla över tid. Naturen runt omkring, som till exempel de ståtliga tallarna, har inspirerat till färgpaletten, både inne och ute. Ljussättningen har också varit viktig. Vi har tänkt i banor som: ”vilken lampa eller vilken färg skulle tomten ha valt?”.

Ytterligare ett tips de vill dela med sig av är att ta hjälp av yrkeskunniga specialister inom respektive område, som en trädgårdsarkitekt för att planera ytorna runt huset, en professionell ljussättare som kan belysning – och så vidare.

Som inredningsarkitekt har Therese redan i ett tidigt skede funderat på möbleringsmöjligheter och måttat ut var olika saker ska kunna placeras.

– Det är många detaljer att tänka på när man bygger hus! Bara sådana saker som hur gardinerna parkeras eller var alla eluttag ska placeras, det är superviktigt att man tänker till i förväg så att det blir bra.

Nu har de börjat landa lite och trivs på platsen de valt ut för sitt framtida boende. De har också hunnit lära känna Nynäshamn närmare – staden som de aldrig hade besökt innan tomtköpet blev aktuellt. Kontakterna med kommunens tjänstemän under byggtiden tycker de har fungerat bra och smidigt.

– Nynäshamn har många kvalitéer och en stor potential att bli ännu mer fantastiskt, säger Therese som också jobbat en del med stadsutveckling i bland annat Stockholms city. Hon har även hunnit vara delaktig i några projekt på hemmaplan.

– Vi har en positiv trend där allt fler väljer att flytta hit, vilket leder till att det finns förutsättningar för kommunen att utvecklas med ett större utbud av verksamheter och aktiviteter. Läget i Stockholmsregionen och de goda pendlingsmöjligheterna talar för Nynäshamn. Men det behövs fler små bostäder så att även de yngre kan stanna kvar. Och ett ännu rikare kulturutbud vore önskvärt.

– Här tänker vi ju bo resten av våra liv, skrattar Therese.

Kyrkopolitiskt program

för Nynäshamn, Sorunda och Ösmo-Torö församlingar

Socialdemokraterna ställer upp i kyrkovalet 2021.

Vi gör det för att vi tycker att Svenska kyrkan har en viktig roll att spela i vårt samhälle. Vi gör det genom att i samarbete med offentlig sektor och frivilligorganisationer stötta människor i utsatta lägen.

Vi vill:

- att svenska kyrkan ska vara ett föredöme som arbetsgivare, att personalen har en bra arbetsmiljö och känner sig delaktiga i verksamhetens utformning
- att alla ska ha rätt till en individuell relation till kyrkan som de ska ha möjlighet att utveckla
- ha en kyrka som bygger broar mellan generationer, erfarenheter, kulturer och religioner
- att vi har ett rikt gudstjänstliv, där vissa gudstjänster är anpassade för barn
- underlätta för människor med olika funktionshinder att delta i församlingens verksamhet

Vår uppgift är att:

- värna om en barn- och ungdomsverksamhet som är av god kvalitet och avgiftsfri
- stärka församlingens diakonala arbete för att bryta människors ensamhet och isolering
- värna kulturen genom ett brett och rikt musikutbud, konstnärlig utsmyckning både interiört och exteriört
- ha verksamhet för vuxna i alla åldrar för att skapa gemenskap och närhet
- motverka rasism och religionsförtryck
- ha ett miljömedvetet/hållbart arbetssätt på olika plan och bidra till klimatmålen

Rösta i kyrkovalet den 19 september!



Socialdemokraterna



550 KV & 500 00

Svea Yrkes- och Profilkläder i Nynäshamn

för att bredda sortimentet ytterligare. Bland annat med en satsning på jakt- och fritidskläder inför den stundande säsongen.

När man svänger av från 73:an och vidare en bit in på Teknikervägen i Kalvö Industriområde, hittar man bland de många företagen ett litet varuhus fyllt av artiklar och tjänster för såväl arbete som fritid. Svea Yrkes- och Profilkläder servar företag, föreningar och andra organisationer med produkter av olika slag som efterfrågas, men man kan även som privatperson handla i butiken.

– Alla som kan betala är välkomna hit, säger ägaren Leif Jonsson med ett stort leende och glimten i ögat.

Leif har drivit verksamheten i Nynäshamn sedan 2007 och öppnade butiken i den då nybyggda lokalen på Teknikervägen under våren 2008. Idag har Svea Yrkes- och Profilkläder fyra anställda. Sonen Gustav är en av dem och också involverad i driften av företaget.

Kläder och mode har varit en stor del av Leifs yrkesliv. Tidigare har han bland annat drivit egen jeansbutik på söder i Stockholm, varit agent för varumärken som Lee och Wrangler men också sålt profilkläder och presentreklam till många återförsäljare runt om i hela landet.

– Efter flera år i branschen kände jag att det var dags att starta egen butik igen, berättar Leif som numera både bor och driver sitt företag här i Nynäshamn.

Som den driftige företagare han är har det genom åren skett en hel del utveckling av verksamheten. Svea Yrkes- och Profilkläder är partner inom Swedol, en kedja som också driver egna varuhus, vilket möjliggör att ett stort utbud av varor kan erbjudas till kunderna i Nynäshamn, både snabbt och säkert. Sedan en tid tillbaka är det lokala företaget också en del av Team Workwear, Sveriges ledande medlemsstyrda kedja för yrkes- och profilkläder, personlig skyddsutrustning och andra profilprodukter.

”Man måste ha rätt utrustning för rätt ändamål”

Det är alltså inte ”bara” kläder som erbjuds hos Svea Yrkes- och Profilkläder i Nynäshamn. Här finns många välkända varumärken representerade och ett stort utbud av produkter beroende på användningsområde.

– En skyddssko är inte bara en skyddssko där en modell fungerar för alla, säger Leif. Man måste ha rätt utrustning för rätt ändamål, tillägger han.

Kunskap om vad som krävs i förhållande till vad kunderna efterfrågar är viktigt för företaget. Därför får personalen återkommande utbildningar, ofta genom leverantörerna, i allt från vad olika skyddsklasser innebär till ergonomi och kunskande om de produkter som erbjuds.



”Ett sortiment som passar för både jakt och fritid”



ADRAT

O produkter

har vuxit och satsar på ett utökat sortiment



Hos Svea Yrkes- och Profilkläder möter du Leif, Gustav, Joakim och även Caroline.



En egen avdelning för Helly Hansens sortiment på det nya entresolplanet.

I anslutning till butiken på Teknikervägen ligger "verkstaden där det händer", som Leif uttrycker det. Här finns olika maskiner för att producera dekal, skyltar eller tryck på till exempel kläder och presentartiklar. När vi är på plats kommer en kund in som vill ha sin bil "strajpad", alltså förse den med en dekor som sticker ut och ofta förekommer på företagsbilar. Det finns det också utrymme för att göra här.

Nyligen satsade Leif alltså på en om- och tillbyggnad och med den nya ytan en trappa upp har butiken nu vuxit till 550 kvadratmeter fyllda med kläder, skor, verktyg och allehanda prylar för yrkes- och fritidsliv. Skulle det inte räcka har företaget också en egen webbshop, sveayrkes.se, med en halv miljon produkter i utbudet. Det finns alltså mycket att välja bland, även för privatpersoner.

– Som privatkund ska man förstås tänka på att alla priser är exklusive moms och att det kan tillkomma fraktkostnad vid beställningar av varor som inte finns i ordinarie sortimentet eller på köp i webbshopen. Det som inte finns i lager kan vi oftast få hem redan samma eller till nästa dag.

Med tillbyggnaden skapades bland annat en stor yta avsatt enkom för det norska varumärket Helly Hansens produkter. En annan nyhet inför hösten är satsningen på en avdelning med jaktkläder.

– Det är ett sortiment som passar för både jakt och fritid, även för till exempel hundägare, skogsutflykter och svampplockning. En fördel för mig som beställare är att just de här kläderna inte finns att välja i så många olika färger. Färgskalan går mestadels i mörkgröna toner, skrattar Leif.

"Just nu planerar jag en aktivitet för att fira att vi är klara med ombyggnaden"

Men att ombyggnaden och nya satsningar är i land betyder inte att Leif vilar på hanen. Tvärtom är han full av idéer som ska förverkligas.

– Just nu planerar jag att bjuda in till en aktivitet för att fira att vi är klara med ombyggnaden och kan visa upp allt det nya.

Han planerar också för en utförsäljning av alla de provkollektioner som hamnat på lagret efter hand. På gården med butikens parkering står en byggbod uppställd som tillfälligt ska få fungera som utförsäljningslokal. Även den är till salu, och passar utmärkt som friggebod om en intresserad spekulant dyker upp. Någon eller ett par gånger om året brukar han också arrangera ett öppet hus för kunderna på gårdsplanen.

– Då är många av våra leverantörer på plats, vi grillar korv, umgås och har det gott, myser Leif och hoppas att det snart ska gå att genomföra en sådan aktivitet igen.

– Till dess önskar vi både nya och gamla kunder, företag såväl som privatpersoner, in till oss för att upptäcka den välfyllda butiken på hemmaplan! Kan hända att man får en kopp kaffe också, erbjuder Leif.

En stilla hamn för sjöfarare

TEXT & FOTO AGNETA RICKARDSSON

Hösten 2019 öppnade Sjömanskyrkan Stockholm en filial i Nynäshamn. Passande nog håller verksamheten till i den gamla prästgården och nu blir platsen bas för hela stiftelsens verksamhet.

Sjömanskyrkan ligger i den tidigare prästgården i Nynäshamn.



Kapten Kenneth Slånstam från Nynäshamn.



Noell Ceballos från ön Ilo Ilo på Filippinerna.

Jag träffar Kicki Wetterberg som är föreståndare för Sjömanskyrkan både i Stockholm och i Nynäshamn. Hon är född i sjömanskyrkan i London, där hennes far Nils-Göran Wetterberg var sjömanspräst, och har yrket i såväl ryggmärg som i själ. För att vi ska förstå verksamheten följer vi med till ett fartyg, visas runt i Sjömanskyrkan och känner doften av bullbak en tisdag i augusti, då det finns 1 200 sjömän i hamn som inte får gå iland på grund av Corona.

Stommen i Sjömanskyrkans uppdrag är kapellet, sjömännen och att göra fartygsbesök. Sjömän får hjälp med allt från läkare, ambassad, konsulat, sjukhusbesök, privata samtal med mera. Behöver någon träffa en präst eller vill ordna en mässa ombord finns ett samarbete med församlingen i Nynäshamn. Det har även resulterat i två fina friluftsgudstjänster.

På bitumenfartyget Bit Power som ligger inne för dagen kommer Kapten Kenneth Slånstam från Nynäshamn, men merparten i tolvmannabesättningen är från Filippinerna.

– Jag tror att hela världen lider av Covid, säger Noell Ceballos från ön Ilo Ilo på Filippinerna.

Han ansvar för däckspersonalen och är ombord i fyra månader, sedan ledig i två. Nästan fem veckor av ledigheten går nu till karantän. Han klagar inte, han konstaterar. När Kicki lägger en tidning på engelska och en påse muffins i fikarummet ler han och tar en innan hon försvinner vidare med påsen. Sjömanskyrkan är en viktig mötesplats för Noell.

– Kicki är en god rådgivare och hjälper oss. När vi inte får gå iland kan hon köpa schampo, tvål och vitaminer. Ombord talar vi med våra familjer i videosamtal och av kyrkan kan vi köpa tid till fler samtal.

Leendet återvänder när han berättar om sina besök i Sjömanskyrkan.

– Om det är äppelsäsong plockar jag äpplen. Det är ett stort fint hus, vi spelar biljard, träffas, pratar och fikar.

Jag berättar för Noell att i trädgården



Centerpartiet

**Kom ihåg att
rösta den
19 september!**



Främre raden från vänster: Christina Bergendahl, Kerstin Gustafsson, Ida Selander, Britt-Marie Olsson, Eva Wennerberg och Theresia Bergendahl. **Bakre raden från vänster:** Solveig S Thörnblom, Claes Ekbohm, Lars-Olov Larsson, Johan Pettersson, Olle Holwaster, Per Pettersson, Lars-Petter Bergendahl, Peter Wennerberg och Maud Sjödén. **Lilla bilden från vänster:** Charlotte Sundh, Håkan Pettersson, Britt Ohlsson och Kjell Gustafsson.

Mycket av Sjömanskyrkans diakonala arbete handlar om socialkurativ hjälp i form av samtal i vardagen bland annat om relationer, ensamhet, missbruk, ekonomiska svårigheter och myndighetskontakter.



Sjömanskyrkans föreståndare Kicki Wetterbergs favorittavla målad av Resty Gatuteo.



I Sjömanskyrkans lokaler kan sjöfararna njuta av en stunds gemenskap över en kopp kaffe eller läsk, läsa tidningar och böcker. Spela biljard, använda datorerna, nyttja wi-fi och köpa souvenirer.



I Kapellet i Sjömanskyrkan i Nynäshamn står dopfunten.



Boken Stiftelsen Sjömanskyrkan i Stockholm 100 år finns fritt och digitalt på nätet www.sjomanskyrkan.com.

Den ger en bra bild av Sjömännens och kyrkans hundraåriga historia.

”Om det är äppelsäsong plockar jag äpplen.

Det är ett stort fint hus, vi spelar biljard, träffas, pratar och fikar”

där han plockar äpple, var det i början på 1800-talet torp och gårdar som blev grunden för Nynäshamn.

Kryssningsfartyget MSC Seaview anlöper alla tisdagar sedan början av juli i år. Just nu får besättningen inte gå iland, men de 3 700 gästerna möts av lokalguider och kan åka på ”välbevakad” tur till Stockholm. Dubbelvacinerade passagerare har på senare tid kunnat röra sig fritt på egen hand.

Joakim Mäklin ansvarar för kyrkans lokaler på Kaknäs vägen i Stockholm. Han och Kicki står i småregnet utanför Seaview, pratar och säljer påfyllning till sim-kort.

Biljardrummet i kyrkan är väldigt populärt! Där finns också böcker att låna och en världskarta på väggen, där nålar sätts för att visa varifrån man kommer. I samlingsrummet finns sköna soffor, schackspel, fika och souvenirer till salu. När kylan kommer värmer brasan i huset,

som var prästgård från mitten av 1930-talet och ritades av arkitekt Karl Güettler. I rummet bredvid köket står bord och stolar för fika. Nudlar och lite gott från sjömännens hemländer finns på plats. En trappa upp väntar kapellet med möjlighet till bön, dop och bröllop. Konferensrummet står tomt, på kontoret landar blicken först på en tavla, målad av sjömannen Resty Gatuteo som ett tack för allt Kicki gjort och gör. Hon är snabb, effektiv och omtänksamt vänlig.

Nu gör Sjömanskyrkan som fartygen och kastar ankare i Nynäshamn. Från 1995 till början av 2000-talet hade man endast en filial här. Först med ett läsrum, ett hem i hamn på Kaptensgatan 5, sedan flyttade man in i det gula trähuset Kvarnen som då fanns kvar nere i Fiskehamnen, ungefär mitt emot där Rökeriet ligger idag. Men nu blir alltså den gamla prästgården i stan basen för hela stiftelsens verksamhet.

Begravningsbyrån Vita Liljan

Altling blir så tungt när någon man håller av lämnar oss. Vi hjälper dig genom denna period så att du kan lämna tankarna till minnen. Vi vill göra begravningen till ett fint minne till en rimlig kostnad.

Prisexempel:

Begravningsceremoni i kyrka eller kapell

Kista i natur furu..... 2 290 kr

Bisättning (svepning och transport) 3 900 kr

Byråarvode..... 3 800 kr

Representant..... 1 500 kr

Pris inkl. moms..... 11 490 kr

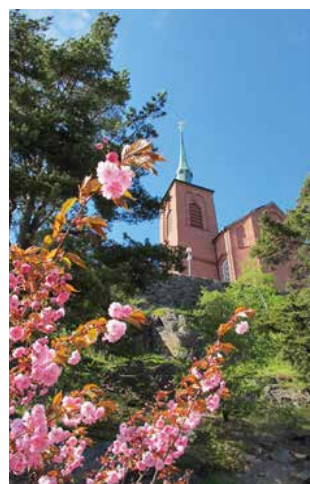
Alternativa kistmodeller, tillägg..... 1 100 kr

Officiant/solist..... från 1 500 kr

Vi gör även hembesök
utan kostnad och
tar uppdrag i hela
Stockholmsområdet.

Stadshusplatsen 6, Nynäshamn. Tel 08-520 214 00

Västerhaninge 08-500 213 33 • Tyresö 08-798 98 00 • www.vitalililjan.se



i Nynäshamns församling

Kyrkoval

19 september 2021

Framtidens Kyrka arbetar för en kyrka som är helig och stark, som ger människor tröst och hopp i livets olika skeden. Föreningen är fristående och partipolitiskt obunden.

Vi fortsätter att hjälpa dig!

SEB

Nu har vi samlokaliserat vårt kontor i Nynäshamn med SEB i Farsta.

Där är vi sammanlagt 26 medarbetare som kommer att göra vårt bästa för att även i fortsättningen ge en god service till alla våra kunder i Nynäshamn. Nedan finner du våra nya kontaktuppgifter. Välkommen att höra av dig!

Kontoret i Farsta har telefon: 08-639 41 30, e-post: kontakta5233@seb.se

Alltid öppet – SEB.se och vår telefonbank, privat: 0771-365 365, företag: 0771-62 53 53.

Äntligen dags!

Kom igång med din träning i höst

Under september får du 10% rabatt på våra 1-, 3- och 6-månaderskort!

Välj din startdag. Du får även tillgång till vår onlineträning.

Vi följer självklart alla aktuella restriktioner.

Erbjudandet gäller hela september. Läs mer på www.friskissvettis.se/nynashamn



friskis

Telivägen 16
Nynäshamn
08-520 120 20

NATURLIG SKÖNHET VID HAVET



Den 15 december har Ivana Wagner varit sex år i Sverige. Sett till yrkeserfarenhet hade hon kunnat vara mycket äldre. Det här är en kvinna med stort driv men också en stor portion ödmjukhet inför livets hårda skola. Hon bjuder på gott starkt kaffe i sin egen skönhetssalong, Lyx för huden, och hinner både berätta om sin resa och fixa mina bryn.

– Ögonbrynen gör otroligt mycket för utseendet, det är verkligen en av mina specialiteter.

Ivana är just hemkommen från semester i Kroatien, den första resan till sitt gamla hemland på två år. Pandemin satte käppar i hjulet förra året, när lillebror fått sitt andra barn.

– Jag var tveksam till att resa men allt kändes tryggt och smittotalen var låga. Det är ju mysigt att träffa familjen men skönt att vara hemma nu.

Ivana flyttade till Sverige när hennes dåvarande man fick ett jobberbjudande här. Att flytta inom EU är smidigt men kräver ändå en hel del av den som vill akklimatisera sig i ett nytt land.

”Du kommer älska Sverige, här är det ordning och reda”

– Vi bestämde oss för att flytta hit med barnen. Han flyttade först, ringde och sa ”du kommer att älska Sverige, här är det ordning och reda”. Och han hade rätt, Sverige passar min läggning perfekt, jag trivs väldigt bra och känner mig hemma här.

Ivana och barnen flyttade efter i december 2014. Den första tiden var de rejält trångbodda. Men redan före flytten från Kroatien hade hon börjat mejla till olika hyresvärdar.

– Vi fick en lägenhet innan jag hade fått arbete fast vi egentligen inte kvalificerade oss. Fastighetsägaren som ringde min man sa, ”ni har bara en inkomst men din fru har mejlat oss tio gånger”.

”Vi skulle ju flytta hit, inte semestra”

– Direkt när jag kom till Sverige började jag tjata in mig på SFI, svenska för invandrare. Egentligen skulle man invänta ett personnummer, det har ändrats sedan dess, men jag kunde inte sitta sysslös hemma de veckorna det tog.

– Det var självklart för mig att lära mig språket och alla lagar och regler, hur skulle jag annars kunna få jobb. Vi skulle ju flytta hit, inte semestra. Barnen fick börja direkt i svensk skola och de lärde sig språket på två månader. För mig tog det ytterligare två månader.

Ivana är en noggrann person men för att snabbt lära sig språket struntade hon i sitt vanliga krav med viljan att allt ska bli rätt.

– Det spelade ingen roll om svenskan inte blev helt korrekt i början, jag pratade med alla jag kom i kontakt med. Hemma tittade jag på svenska filmer och tv-serier med undertexter, och jag läste massor.

Ivana drev egen skönhetsalong i Kroatien. Redan som barn visste Ivana att hon ville arbeta med kroppsvård. Efter grundskolan, som är åtta år i Kroatien, började hon på fyraårigt gymnasium med inriktning kosmolog och hudterapeut.

– Den linjen fanns inte i min hemstad så jag provade en annan utbildning, men då var jag olycklig hela tiden. Så femton år gammal flyttade jag sju mil till huvudstaden Zagreb, gick gymnasiet där istället och trivdes jättebra.

Ivana pluggade förmiddagar och arbetade på en skönhetsalong på eftermiddagarna. När hon var färdigutbildad meddelade hon mamma och pappa att hon skulle öppna eget, på en plats vid havet långt hemifrån.

”Jag var nitton och sa till mina föräldrar att jag ville öppna eget vid havet”

– De protesterade: ”Men hur? Du har ju aldrig ens varit där och du är ju bara 19 år”. Men de följde ändå med mig till Pula för att träffa en mäklare.

Pula är en stad vid havet, 40 mil från Ivanas hemstad. Ivana fastnade för en stor lokal på 110 kvadrat där hon både kunde bo och arbeta, och skrev kontrakt. Hon gifte sig och fick två barn men fortsatte att både driva sin salong och utbilda sig. Ett trettiotal certifikat från olika kurser och utbildningar på väggen i salongen på Heimdalsvägen vittnar om den tid och engagemang som Ivana lagt ner för att vidareutveckla och bredda sin kompetens.

Så snart språket var på plats i det nya hemlandet Sverige började Ivana leta jobb. Arbetsförmedlingen gav inget och hon stod inte ut med att sitta hemma för att vänta på en telefon som aldrig ringde.

– Så jag tog alla mina diplom och gick från dörr till dörr bland skönhetsalonger i Stockholm. Den 31 mars 2015 fick jag mitt första jobb, på Sveavägen: ”Kan du börja i morgon?”. Det kunde jag.

”Som ensamstående förälder med låg lön fick jag inget lån från banken”

Ivana arbetade sedan på flera olika ställen, men efter att i all vänskap ha separerat från sin man och blivit ensamstående mamma 2016 kom hon fram till att det var bäst att öppna eget för att kunna styra över sin arbetstid.

– Jag hyrde ett litet rum i en fotvårdssalong. Som ensamstående med låg nettolön var det omöjligt att få ett banklån. Så mitt första lån fick jag från Almi efter att jag har skrivit en budget och affärsplan.

Namnet Lyx för huden har hängt med från starten i rummet hon hyrde. För att kunna skydda varumärket lade hon till sitt namn, Lyx för huden by Ivana. Precis före semestern i juni 2017 sa ägaren av fotvårdssalongen att hon har andra planer med lokalen och Ivana blev uppsagd från rummet hon hyrde.

– Tjugo minuter senare började jag ringa runt för att hitta en egen lokal.

Den här gången fick Ivana lån från banken.

– Jag sparar väldigt mycket för att kunna investera i min verksamhet så jag hade fått ihop ett eget kapital och banken sköt till resten. I augusti var



FOTO LINNEA PERNUM

”Jag saknade vissa ingredienser från växer i Kroatien, som stärker och skyddar huden”. Idag är Ivana agent för det kroatiska, ekologiska varumärket KMT som säljs över hela Sverige. Hon är även med och utvecklar såväl formula som design, en rolig utveckling i sitt yrke tycker hon själv.

lokalen färdigrenoverad och sedan dess har jag byggt ut den ytterligare. 2019 ombildades företaget till ett aktiebolag

Salongen på Heimdalsvägen är ljus och luftig med flera olika rum anpassade till de många olika behandlingar Ivana är certifierad för. Med en yta på 113 kvadratmeter kan hon arrangera tjejkvällar, damklubbar och möhippor. Ivana tycker att läget är perfekt, centralt men inte i centrum.

– Här är det lätt att parkera och jag blir inte störd av förbipasserande som tittar in. Det var något jag lärde mig från salongen i Pula, att man inte kan vara på två ställen samtidigt, både svara på frågor bakom disken och behandla. Bokningar tar jag via mejl, SMS och Facebook istället, ofta sent in på natten.

Ivana har alltid sett till att ha tid till barnen och som egenföretagare har hon kunnat anpassa arbetstiderna för att skjutsa till träningar och vara ledig på helger.

– Det finns inget bättre tillfälle att få ett bra samtal med sitt barn än när man sitter i en bil tillsammans eller får med dem ut på en promenad med hunden.

”Mina barn mår bra här och jag mår bra”

Det märks att Ivana är stolt över barnen. Hon berättar att dottern Hanna läser gymnasiets teknikprogram och är tränare i innebandy. Lillebror Ivano gör också bra ifrån sig i skolan och har börjat högstadiet i höst. Även han gillar att träna och spelade hockey innan han fastnade för fotboll.

– Mina barn mår bra här och jag mår bra. Jag är en krävande mamma, jag vill att de ska prestera sitt bästa och då måste skolan och träningen funka innan de sätter sig vid datorn.

Ivanas mamma flyttade till Sverige några månader efter att hon öppnade salongen. Sin vana trogen skrev Ivana direkt in henne på SFI.

– Jag får stor hjälp av min mamma så att vardagen går ihop. Hon trivs här, har ett jobb som personlig assistent och jag tycker det är skönt att ha henne nära och se att hon mår bra.

Fritid då, hinner hon med det? Jodå, Ivana har många vänner som hon träffar de helger barnen är hos sin pappa. Nyligen paddlade hon kajak för första gången.

– Det är verkligen min grej. Men mitt ute på sjön var jag tvungen att ta paus och kontrollera att inte fingrarna tog stryk – jag använder ju dem i mitt arbete.

Som tur var fick jag ingen träningsvärk fast vi paddlade i tre timmar.

Ivana berättar att hon också är med i den tidigare Köpmannaföreningens damklubb i Nynäshamn, som fortfarande är aktiv och vars medlemmar ses varje månad för att äta middag, dock med ett långt uppehåll under coronan.

Sedan två år samarbetar Ivana med ett kroatiskt varumärke som använder ingredienser från växter som hon inte hittade i Sverige. Innehållet har anpassats efter hennes önskemål med hänsyn till det svenska klimatet. Numera är Ivana delaktig i att vidareutveckla produkterna och marknadsföra dem till andra salonger.

– Efter alla år märker jag vad som fungerar och framför allt får jag respons

från mina kunder. Att arbeta med ekologiska skönhetsprodukter som verkligen gör skillnad är väldigt kul. Jag har kunder som kommer hit från Stockholm, Södertälje och Nyköping, ofta några vänner som handlar och äter lunch här i Nynäshamn efter behandlingen.

”Jag älskar mitt yrke, det har jag gjort från start”

Livet har dock inte alltid varit en dans på rosor sammanfattar Ivana. En egenskap hon haft stor glädje av är att hon inte tappar sugen eller ger upp.

– Om det inte blir rätt på en gång så är det bara att kämpa vidare. Och jag älskar mitt yrke, det har jag gjort från start.



Bitte har varit kund på Lyx för huden sedan start. ”Jag började med naglar, sen blev det mer och mer. Pedikyr, ögonbryn och fransar, ryggmassage och ansiktsbehandling. Jag mår bra av att unna mig.”



”Jag har kunder från Stockholm, Södertälje och Nyköping som tycker att det är kul att komma hit på behandlingar och sedan handla och äta lunch i Nynäshamn efteråt” berättar Ivana.



FOTO LINNEA PERNUM

Allt till hemmet!

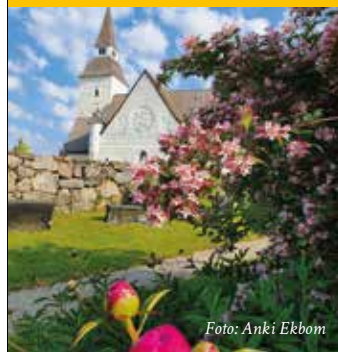
Vitvaror, hemelektronik,
värmepumpar & kök

Gå in på www.elon.se för att se hela vårt sortiment

eLON
eLON LJUD & BILD

Elon Nynäshamn | 08-524 006 50 | nynashamn@elon.se
Telivägen 2, Sjötelegrafan, 149 41 Nynäshamn

Välkommen till Sorunda församling



Församlingen
med kyrkan mitt i byn!

På vår hemsida kan du se
vad som händer i kyrkan.
Vid förändrade restriktioner
gör även vi förändringar.

www.sorundakyrka.se

Svenska kyrkan 
SORUNDA FÖRSAMLING

Visst finns vi i Nynäshamn!



Sedan 2019 finns vi även
i Nynäshamn.

Vi kan ta hand om allt som
rör dödsfallet – rådgivning,
juridik, försäkringar,
blommor och naturligtvis
själva begravningen.

Vi finns på Fredsgränd 2B,
mitt i Nynäshamns centrum,
där du möts av
Maria Hallström-Ullmann.

Läs mer på www.ignis.se



Auktoriserad av Sveriges
Begravningsbyråers Förbund

Nynäshamn
IGNIS
Begravningsbyråer
Fredsgränd 2B, 08-673 83 38



Kyrkoval
19 SEP 2021

Här kan du rösta i Sorunda församling

I Sorunda församling finns det tre valdistrikt:
Församlingshemmet, Stora Vika skolmatsal och Fagerviksskolan.
Dessa lokaler är öppna på VALDAGEN kl. 14.00–20.00.

På valdagen är Sorunda kyrka öppen från kl. 11.00
med gudstjänst och därefter kan du lyssna på musik
eller få en guidning fram till kl. 17.00.

Poströstning: Om du inte vill eller kan rösta på plats är du väl-
kommen att kontakta din församling för ett brevröstningspaket,
som vi skickar till dig. Kontakta Sorunda pastorsexpedition på
08-530 400 17 eller via mejl pastorsexp@sorundakyrka.se

Öppettider vid FÖRTIDSRÖSTNING i Sorunda församling Pastorsexpeditionen

Måndag 6 sept... 10.00–12.00	Måndag 13 sept... 10.00–12.00
Tisdag 7 sept... 10.00–12.00	Tisdag 14 sept... 10.00–12.00
Onsdag 8 sept... 10.00–12.00	Onsdag 15 sept... 10.00–12.00
17.00–20.00	17.00–20.00
Torsdag 9 sept... 10.00–12.00	Torsdag 16 sept... 10.00–12.00
Fredag 10 sept... 10.00–12.00	Fredag 17 sept... 10.00–12.00
Lördag 11 sept... 10.00–12.00	Lördag 18 sept... 10.00–12.00

Din röst är viktig!

MIX
GRAFISKA

**BILDEKALER, MAGNETDEKALER
FÖNSTERDEKALER OCH SKYLtar.**

Montera själv eller låt oss göra jobbet.
Kontakta oss för mer information.

HAMMARHAGSVÄGEN 26 | WWW.MIXGRAFISKA.SE | 08-447 63 50
DITT LOKALA TRYCKERI I NYNÄSHAMN



KRÖNIKA

Musik, musik och ännu mer musik



Tusenkonstnären
och livsnjutaren
Niklas Liljehammar
delar med sig av
sina betraktelser
som krönikör i
100% Nynäshamn.

Det är en sensommarlördag i Nynäshamn och man är ute och flanerar så där som man gör när man flanerar.
Jag hamnar glad på Banantorget där det är allsång med Mathilda, Fubbe och Pelle.

Det känns ju fint på alla sätt och vis så jag sätter mig ner och sjunger med en stund.

Och när jag sitter där och sjunger med som bäst så kan jag liksom inte undvika att fundera på den fina musiktradition vi har här i Nynäshamns kommun och hur den egentligen startade.

Det finns såklart inga enkla svar på den frågan men att vi har ett starkt musikliv i kommunen råder det inga tvivel om, med fantastiskt mycket kompetens och vilja.

Om man blickar tillbaka till år 1906 så finner man där en manskör bildad av allsköns gossar, däribland glasblåsare och industriarbetare. Kören kallade sig för "Sångarbröderna" och uppträdde där det så krävdes. Dirigenter var bland annat magister Tilas, postmästare Juhlén och verkmästare Lager.

Sedan bildades Nynäshamns Manskör 1913, ungefär samtidigt som Telegrafverkets verkstad flyttade hit. Och även om alla stämmor så att säga inte alltid var väl besatta, så var kören livlig och frekvent i sina framträdanden både i och utanför hemorten.

År 1919 startade Nynäshamns Musiksällskap under ledning av rektor Karl Löfberg. Enligt samtida rapporter gjorde detta sällskap inte särskilt mycket väsen av sig men en hel del hann man ändå med. Med ett hjärta bultande för välgörande ändamål så lade sällskapet grunden till kyrkans orgelfond med ett bidrag om tusen kronor!

Och år 1929, då en hel del glasblåsare blev arbetslösa, så lirade nämnda sällskap ihop flera hundra kronor till deras förmån. AB Nynäshamns glasbruk startade sin verksamhet 1908 och från början blåste man glödlampor men med tiden blåstes mest buteljer, faktiskt. Som mest ungefär en och en halv miljon halvlitersbuteljer om året. Bruket hade två hyttor, varav den ena brann ned i slutet av 1920-talet utan att återuppbyggas. Företaget drabbades av flera konflikter som ledde till arbetsnedläggelser och i samband med detta så tyckte väl Löfberg och hans musikanter att man borde rycka in.

Vidare har det funnits otaliga danskapell under trettio- och fyrtiotalen som enligt sin samtid hade så krångliga utrikiska namn att man i folkmun fick döpa om dem på eget vis. Här hör vi då bandnamn som på nynäshamnska blir "Knacka Katt" eller det enligt folkmun fina kapellet "Pajp-skajp", och man kan ju här inte undvika att undra vad banden egentligen hette.

Senare uppträdanden vittnar om ett flertal Doris Day-kopior på sextioalet, tidens sångfågel. Här vet jag att även min mor då gjorde Doris Day-covers på scener runt om i trakten tillsammans med okänd pianist.

Och många är de som genom sin hängivenhet givit andra möjlighet att utöva sitt intresse. Här kan man bland så många andra nämna Rolle Hermin som bland annat spelade med artisten Harpo, ni vet han som på sjuttioalet hade en stor hit med låten "Moviestar".

Eller Kent Cleverborn som inspirerade många under sin tid som musiklektör i Nynäshamn. Han är den enda jag vet som kan göra en grym version av Gärdebylåten genom att på ett märkligt vis pysa ut den genom sina händer. Svår att förklara, måste upplevas helt enkelt.

Sedan har vi sett otaliga rockband och trubadurer genom åren – och inte minst alla musikfestivaler, som Lövstock och Sportstock. De gav många av våra lokala band chansen att uppträda inför en hängiven publik.

Vissa av dem har fladdrat omkring lite utanför kommungränsen också. The Radio, Isterband, Hands Of Might, Madmen, Proud People, Akacia, och Simon Rowe.

För att bara nämna några.

Jahopp, nu säger de här från scenen på Banantorget att vi skall sjunga "Båtlåt" så då är det väl bäst att man ylar med... Syns!

RALLY I 30 KNYCK

TEXT & FOTO INGMARIE WASS

Nisse Skogmyr kallar sina kompisar i Nynäs Shell Moppers för "gubbar" men de känns mer som lyckliga tonårsskallar från tiden då man sågs med sina moppar på skolgården om kvällarna. Nu precis som då pratas det modeller, motorer, hästkrafter och förgasare. "Man blir femton igen", säger Nisse.

Den här kvällen ska Nisse Skogmyr och några från Nynäs Shell Moppers planera det årliga rallyt Mopedumrundan som går av stapeln lördagen den 11 september. Evenemanget brukar samla mellan 120 och 165 mopedentusiaster. En hundring kostar det att delta och då ingår både kaffe och mat. Dessutom kan man uppmärksammas och få pris för flest rätt på tipsfrågorna, snyggaste moppen, mest tidsty-piska ekipaget, värsta rättsadeln och den som uppvisat bästa sportmanskap under rallyt.

Det är mycket som ska ordnas. Banan som går på både asfalt och grus ska läggas. Någon ska köra "likbilen", som servicebilen med reservdelar kallas. Det ska fixas kaffe och grillas korv. Allt ska administreras, tider ska hållas och prisutdelningen skötas. Mötet är koncentrerat

och effektivt, alla killar, förlåt "gubbar", är arbetsvilliga, inga konstigheter här. Borderterriern Tara ligger under bordet och verkar trivas.

– Först får alla visa upp sina moppar i en kortege genom Nynäshamns centrum. Sedan blir det ett sex mil långt rally med tolv tipsfrågor utmed vägen, förklarar Nisse.

"Jag har alltid tagit mig för saker"

Mötet hålls i en trevlig lokal som ligger mellan Konstpoolen och Mopedum. Här fanns länge ett nostalgikafé, Kafé Radiokan. I dag används lokalen bland annat till grupper som kommer med buss till nostalgimuséet Mopedum, Nisses skötebarn.

Nisse är en sann entreprenör som haft alla möjliga jobb sedan han var ung grabb. Ett tag drev han restaurang på båten Freja, som han själv hade byggt. Det blev också många år i fastighetsbranschen innan han drabbades av utbrändhet och allt sattes på paus. Då en dag kom kompisens Anders Eriksson körandes på sin Monark scooter för att hälsa på.

– Jag kände direkt att jag också ville ha moppe. Så jag köpte en, sedan en till och en till. Till slut hade jag femhundra, det var väl någon slags femtioårskris, funderar Nils.

Eftersom Nils nu hade sålt av en del fastigheter hade han tid att göra något helt annat. Hustrun Lotta var med på noterna när han började drömma om ett mopedmuseum.



Cyklar med påhängsmotorer, mopedcyklar, blev tillåtna 1952 och kallades ofta enpetare eftersom de bara hade en växel. Av motor och pedaler skapades ordet moped. Först 1961 fick moppen kickstarter och startmotor. Här sitter Nisse Skogmyr på sin moped vid startlinjen inför årets Mopedumrunda.

MOPEDUMRUNDAN

Mopedumrundan har arrangerats sedan 2014. Bakom arrangemanget står Mopedum och Nynäs Shell Moppers, en lös förening med veteranmopedister som gillar att köra moppe ihop. Efter ett uppehåll 2020 är det nu dags för den sjunde Mopedumrundan.

Den som vill delta kan mejla till mopedum@hotmail.com eller anmäla sig på plats: Samling vid Mopedum på Vikingavägen 39, lördagen den 11 september klockan 11.

För den som vill se kortegen gäller det att hålla sig i centrum efter tolv. Då kör mopederna från Mopedum och vidare genom stan innan själva rallyt börjar.

En moped får inte köra snabbare än 30 kilometer i timmen, så det är ett lugnt rally och prisutdelningen blir inte förrän 15.30 vid Mopedum.

Banans ungefärliga sträckning för den som vill hålla utkik är via Toröstenen på Järflottavägen, Norsbol, Stora Vika, Väggarö, Grödbby, Körunda, Söderbyvägen, Älgviken, gamla väg 73 mot Kullsta och tillbaka till Mopedum.

Namnet Nynäs Shell Moppers har inget med oljebolaget att göra utan är en blinkning till Sorunda Hell Moppers.



*”Blöjpilen,
Pungkrossaren
och Stockholmarens
– kärt barn har många namn”*

– Mopedens historia sträcker sig från 1952 då man fick lov att hänga en motor på cykeln, fram till 1979 då det infördes hjälm tvång och många tonårsskallar tyckte att det blev tontigt att köra moppe. Jag hade mopeder över hela tidsepoken.

För att få inspiration besökte paret andra mopedmuseer. En insikt var att gubbar och killar tyckte det var kul medan fruar och flickvänner helst satt kvar i bilen och väntade. Så ville de inte ha på sitt museum.

– Idéen med att göra en tidsresa kom när jag var på Husqvarna museum, där deras hushållsmaskiner visades upp i tidstypiska kök. Jag är född 1956 och växte upp samtidigt som mopederna utvecklades. Lotta och jag började resa runt i Sverige på jakt efter tidstypiska prylar, kläder och möbler. Som tur är har hon väldigt bra känsla för färg och form. Många har hjälpt oss på vägen, men det har tagit hundratals timmar.

”Det är Lotta som har skapat miljöerna”

Efter fem års arbete och 15 miljoner ur egen ficka invigde Lill-Babs museet i maj 2012. På Mopedum Svenska Nostalgi-muséet startar tidsresan i en lanthandel från 1952, fortsätter till en familj i deras kök från 1957, vidare till tonårssrummet från 1973, polarens första lägenhet med ölringsdraperiet och hemmaparty på sjuttioalet. Bland annat. Det finns så mycket spännande att se att det omöjligt ryms att berätta här. Som insektsmedlet DDT ”med svag doft av tallbarr”, strippan på Barnens Dag och just nu en utställning med en glasservis som fått sin färg av uran. Och självklart massor av mopeder. Tidsresan slutar ungefär i höjd med punken då mopedens guldålder var över.

Nisse föddes på Lilla Essingen och kan sitt femtio- sextio- och sjuttioal. Det var en tid av snabb utveckling och stora förändringar, också för den egna familjen. Farfar var bergsprängare och tyckte att sonen, Nisses pappa, var en klassförrädare när han började läsa till ingenjör på Aftonskolan. Han blev så småningom den första att arbeta med Televerkets datorer, då var de lika stora som hela Nostalgi-muséets yta.

– Pappa fick jobb på Televerket i Nynäshamn, så vi flyttade hit, men året efter dog mamma. Det var tufft, men tuffast var det nog för pappa som skulle ta hand om oss samtidigt som han jobbade.

Att vara ambitiös verkar ligga i släkten. Vill man köra veteran-moppar behöver man reservdelar. De flesta av mopederna Nisse köpte plockades ner i delar och ett tag hade Nisse Sveriges största lager av begagnade mopeddelar. Reservdelar är rena guldgruvan för den som vill mecka och det vill många. Förr eller senare, oftast förr, går något sönder. För även om lacken glänsar och kromen blixtrar har allt därinunder femtio år på nacken.

Nisse har bett några veteraner att komma förbi med sina mopeder, de flesta är så polerade att de ser sprillans nya ut, med ett par undantag. Kompisen Anders Eriksson kör fortfarande den blå Monark scooter som han kom brummande på den dagen Nisse blev moppefrälst. Markus Klassons moppe är bland det rostigare man kan se, en Monark i originalskick från 1957, men motorn är ny motor så den går som en oljad blix.

– Så snart en moped är färdigrenoverad så tar det emot att köra och smutsa ner den, förklarar Markus.



– Det var härligt att öppna museet igen och jag ser verkligen fram emot hösten, säger Nisse.



Lars Rosendal med ”blöjpilen”



Anders Eriksson med sin Monark scooter



Verkstan med reservdelar i mängder av alla de slag.



Flera mopeder är läckert röda och Lars Rosenblads är en riktig raritet från 1956, hans eget födelseår.

– Det hade kommit riktigt coola motorcyklar som döptes till Guldipilen och Silverpilen. Då började man tillverka en moped med lite snygga linjer för att attrahera yngre killar. Men den var ju bara på 0,8 hästkrafter och hade fortfarande cykelpedaler, mopeder med kickstart kom först 1961. Så den fick snart öknamnet "Blöjpilen" och efter 800 exemplar lades tillverkningen ner, berättar Lars.

*"Man köper en moped,
plockar ner allt och
bygger upp den från början"*

Per Silvernäs som har en röd Zündapp och har köpt det mesta från Nisses garage.

– Man köper en moped, plockar ner allt och bygger upp den från början, förklarar han.

Per berättar om en Zündapp som kallades "Pungskrossaren" eftersom tanken gick så högt att man slog i den när man körde över ett gupp. Det var inte så lyckat, speciellt inte om man hade en tjej där bak minns Per och skrattar. En annan modell var desto smidigare, byggd för att ta sig fram snabbt i trafiken och kallades därför "Stockholmaren".

Alla veteraner tycker det är härligt att köra sina moppar på småvägar och gör gärna både kortare eller längre resor i vackra miljöer. Markus har just bytt förgasare på Nisses moped, en röd DBS. Imorgon ska ett litet gäng köra till Söderköping och sedan åka moppe i Sankt Annas skärgård och då ska helst allt hålla.

Nisse jobbar heltid med museet, Lotta har återgått till sitt yrke som apotekare, men de planerar en lugnare tillvaro.

– Två år till, sedan är museet till salu. Efter det blir det inga nya åtaganden, då ska jag resa mycket och ha det skönt. Jag hoppas verkligen att någon vill ta över och driva Mopedum vidare, säger Nisse.



Klassiskt kondis flyttar en vetelängd ...eller två

Michal Bialk och hans team på Müllers konditori i Nynäshamn har haft bråda dagar sedan en tid tillbaka. Förutom att den dagliga bageriverksamheten rullar på för fullt så har förberedelserna inför en satsning i nya lokaler pågått parallellt sedan tidiga försommaren. I slutet av september räknar de med att kunna flytta in i den helt nyrenoverade lokalen på Fredsgatan 13, där senast HSB huserat och närmaste granne till den betydligt mindre butiksytan som konditoriet hållit till i ända sedan 1959.

När allt är klart kommer Michal, Kamilla, Key och övriga medarbetare på Müllers att kunna öppna i en drygt 280 kvadratmeter stor affärslokal med plats för såväl butik som större servering och bageri samlat på ett och samma plan.

– Allt kommer att bli betydligt enklare och mer lättarbetat än tidigare. Det har blivit mycket spring i trapporna genom åren eftersom bageriet legat i källaren. Det slipper vi nu, säger Michal om satsningen.

– Vi ska försöka bevara det klassiska konditoriets känsla och sortimentet blir detsamma, även om vi nu har möjlighet att utöka det och även prova lite nya varianter, fortsätter han.

Så även om konditoriets väletablerade adress sedan över 60 år tillbaka förblir densamma, bara en dörr från den nuvarande entrén, kan förändringen medföra ett positivt lyft för hela verksamheten.

– Det kommer att bli stor skillnad! Men vi slipper att trycka om våra påsar och annat reklammaterial, och skylten behöver bara flyttas några meter, skrattar Michal och fortsätter med dagens bakning samtidigt som hantverkarna på andra sidan väggen är i full gång med att färdigställa de sista pusselbitarna inför nyöppningen inom kort.



LÄNGTAN EFTER AKTIVITETER!

Nu börjar evenemangskalendern fyllas på igen så sakteliga. Efter en långt tid av många inställda och uppskjutna arrangemang ser det kanske äntligen lite ljusare ut för den som vill uppleva nya saker i höst. Fortfarande hänger dock reservationen kvar om att aktuella restriktioner ska följas, men arrangörerna börjar nu åter bli lite hoppfulla. Vi har listat några av de kommande evenemangen den närmaste tiden. Ännu fler med aktuell information hittar du på Nynäshamns besökscenters hemsida, www.nynashamn.se/uppleva/evenemang

Föreningsdag i Ösmo centrum, lördag 11 september kl. 10.00-14.00

Som en del av den samverkan som skapats under parollen "Ösmo framtid 2030" går ett 10-tal lokala föreningar samman för att uppmärksamma det pågående förändringsarbetet på orten och berätta om sina respektive verksamheter. På plats finns också kommunens representant för projektet, flera politiska partier och föreningen Villaägarna i Ösmo har bjudit in en expert på solenergi.

Bokfrukost på Skärgårdshotellet, lördag 11 september kl. 9.00-13.00

Starta lördagen med hotellfrukost samtidigt som du lyssnar på intervjuer och samtal med de fem författarna Patrik Lundberg, Sara Molin, Lina Bengtsdotter, Pascal Engman och David Ärlemalm.

I samarbete med Bokslukaranki och Klackenbergs Böcker & Papper. Förköp av biljetter.

Höstmarknad i Västerby bygdegård, söndag 12 september kl. 10.30-15.30

Försäljning och aktiviteter utomhus på bygdegårdens gräsplan. Närproducerad mat och lokalt hantverk, korvgrillning, lotteri och en hel del annat. Arrangerar gör Västerby bygdegårdsförening.

Barnteater på Folket hus, fredag 17 september kl. 17.00-17.45

Vad är musik? Var kommer den ifrån? Och var hittar vi den? Den världsturnerande trombonisten Elias Faingersh och en animerad flicka tar i "En resa i klangernas land" med publiken på en medryckande, svindlande tågresa rakt in i musikens och ljudens magiska världar. Förköp av biljetter.

Lise & Gertrud på Folkets hus, fredag 1 oktober kl. 19.00

Genom sitt egna uttryck – två röster och en cello – har artistduon Lise & Gertrud etablerat sig på den svenska underhållnings-scenen. Med stor musikalitet tolkar de världshitar på sitt personliga och avskalade sätt. Förköp av biljetter.

Prova på att rida på Nynäshamns Ridklubb, flera lördagar i september och oktober

Vid flera tillfällen under september och oktober finns möjlighet att utforska grunderna, både teori och praktik, i samband med ridning. Samtliga tillfällen sker på lördagar klockan 12.30-13.15 och minimi-ålder är från 7 år och uppåt. I prova på-priset ingår medlemskap hos ridklubben.



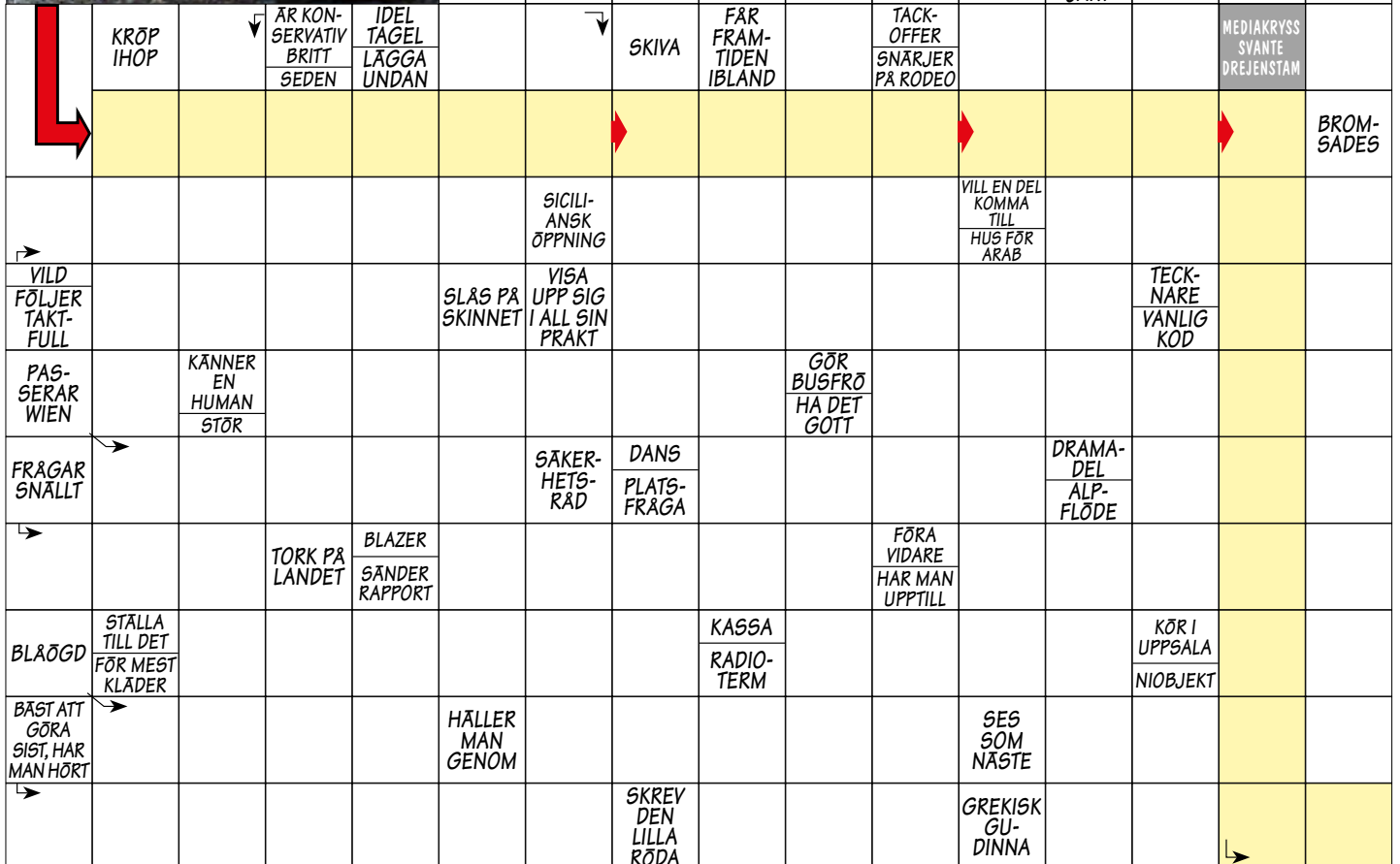
FOTO TINA AXELSSON

Det glömda valet avgörs 19 september

Det har ibland kallats för "det glömda valet" och gör kanske heller inte så mycket väsen av sig. Men den 19 september i år kan alla som fyllt 16 år och är medlemmar i Svenska kyrkan gå till valurnorna för att avge sin röst om hur man vill att kyrkans arbete på riksnivå (kyrkomötet), i stiftet och i den egna församlingen ska styras de kommande fyra åren. Vilka som ställer upp i valet skiljer sig delvis mot de traditionella partiernas varumärken och skiftar också på lokal nivå mellan respektive församling. Ofta samarbetar flera politiska partier i konstellationer under gemensamt namn medan andra är politiskt oberoende. I Nynäshamns församling finns tre alternativ till kyrkofullmäktige, i Ösmo-Torö församling fyra och Sorunda har hela fem valbara organisationer på den ideologiska skalan och med skilda idéer. På riks- och stiftsnivå är alternativen fler. Även antalet kandidater som ställer upp på respektive lista varierar.

Alla som har rösträtt ska vid det här laget ha fått information utskickat med post till sin folkbokförda adress. Då går det att förtidsrösta i respektive församling från och med den 6 september och på valdagen, söndagen den 19 september, håller de anvisade röstningslokaler på respektive ort öppet mellan klockan 14 och 20. Mer information om kyrkovalet går att hitta på respektive församlings hemsida.

vårt korsord när du får en stund över. Eller våra sudoku, genom att placera ut siffrorna 1-9 på spelplanet så att varje siffra bara finns en gång per rad, en gång per kolumn och dessutom bara en gång per större ruta.



7	9				5			
4	3	5						
1								2
	7						2	6
2	4		9		6	8	7	
	5		7		3	9		
	8			9		1	4	
9	1			8		2		7
5				6	7	3	8	9

3							7		
				1	2		8		6
							9		
5									8
		9			7	8			
1					6			2	
				4				5	9
	2								
	4			7	3		2		

8				2				
	6				8	9		
	9	4						
		7				8		
1			3		2	7		
3				4		2		6
				5	6			
7								2
			4		7		5	



© MEDIABRYSS, SVANTE ÖREJENSTAM 2021

LÄTT

MEDEISVÅRT

på förra numrets sudoku och korsord hittar du här och lösningar till klurigheterna i denna utgåva publiceras på 100nynashamn.se, och även i kommande nummer av magasinet 100% Nynäshamn.



Fortfarande finns hopp om sköna septemberdagar att njuta av, men när 100% Nynäshamn är tillbaka med ett nytt nummer har sensommaren med stor sannolikhet övergått i en mysig höst att istället se fram emot. Åtminstone enligt kalendern som då visar vecka 41, i mitten av oktober.

Om du vill ha mer läsning i väntan på nästa utgåva kan du besöka vår hemsida, 100nynashamn.se, där det går att läsa alla tidigare utgåvor av vårt lokala magasin i digitalt format.

Välkommen att kontakta oss till info@100nynashamn.se

08-35 82 70 • www.las1.se • info@las1.se

Hudbesvär? Behandla din kropp med MicroSilk™ både på in- och utsidan.

Njut av en avslappnande stund med MicroSilk™ i ditt badkar eller i ditt spabad - en vattenterapi med mikrobubblor som kan lindra hudbesvär och ger ny energi till både din in- och utsida. Psoriasisförbundet erbjuder en medlemsrabatt på Marquis spabad och Interforms badkar.



Polar Stugan

BUTIK • SPABAD • POOLER • POOLKEM

Teknikervägen 1, Nynäshamn 010-101 95 55 • polarstugan.se



STRAND MÄKLARI

ETT HEM FÖR FRAMTIDEN

MÄKLARARVODE
1%*

Vi på Strand Mäklari har en stark lokal förankring, en tydlig och enkel prismodell och en marknadsföring som kommer att göra din bostadsförsäljning riktigt lyckad.

Vi är din lokala expert på bostadsmarknaden - din fastighetsmäklare i Nynäshamn. Kontakta oss idag så berättar vi mer om hur du säljer din bostad till rekordpris!



Henrik Norberg Hamstad

Reg. fastighetsmäklare

076-11 942 11

henrik@strandmakleri.se

Erik Jonasson

Reg. fastighetsmäklare

073-600 36 78

erik@strandmakleri.se

*Minimumarvode om 30 000 kr inkl. moms för bostadsrätt och 50 000 kr inkl. moms för fastighet. Utöver grundarvode läggs en avkastning om 10% på belopp överstigande överenskommen nivå.

Skyddsvärnet Secondhand

**Välkommen till
Nynäshamns största secondhand**



Nya öppettider från 1 maj:

Måndag-fredag 10-17,

Lördag 10-15, Söndag 11-15

Industrivägen 8C (vid Postnord)

www.skyddsvarnet.se



Ösmo Plantshop

Välkommen till ett utflyktsmål för hela familjen



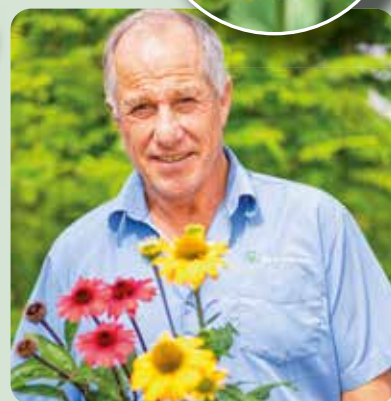
Höstplan(t)era!

Stort utbud för såväl inne som ute

Vi har mycket att välja bland för ditt hem och din trädgård.

Även inredning, presenter med mera.

...och du vet väl att hösten är bästa tiden för plantering!



11-12 september:

**TRÄDGÅRDS-
LOPPIS**

Kom & fynda!
Växter, inredning m m

25-26 september:

**ÄLSKADE
ÄPPLEN**

En helg fylld med
kunskap & aktiviteter!

**Njut en stund i vårt
TRÄDGÅRDSCAFÉ**

Vegetarisk buffé & hemgjorda bakverk.

Under trädgårdsloppisen 11-12/9
erbjuder vi trädgårdstårta & kaffe för 60 kr.

I samband med äppelhelgen 25-26/9
serveras äppelkaka & kaffe för samma pris.



Växtstigen 1, Ösmo. Tel 08-520 272 30. www.osmoplantshop.se

Öppettider i butiken: Mån-fre 9-18, lör 9-16, sön 10-16 • **Caféet:** Mån-fre 9-16.30, lör 9-16, sön 10-16